

(כל הזכויות שמורות)

גורם בינלאומי חדש יורגש במרחב: סין העממית. כצעד ראשון יתבססו הסינים בעיראק, עם הבטיחו לעצמם במשך השנה האחרונה דריסת רגל איתנה. מלבד שידוריה בשפה הערבית לעיראק וקיום יחסים תרבותיים וסחריים, ממלאת סין העממית תפקיד חשוב בהנהגת המפלגה הקומוניסטית העיראקית, שאינה תמיד זהה עם הקו הסובייטי. כאשר התכוננו הקומוניסטים לפני ארבעה חודשים לתפוס את השלטון בעיראק, תמכה סין בקו האקטיביסטי, בעוד שמוסקבה יעצה למתינות.

המאורעות בעיראק יתפתחו בקצב גובר והולך. התליות, שבוצעו בפקודת עבד אל-כרים קאסם, איחדו נגדו את הלאומנים ואת הימין, והנהיגו מתמחה ניכרת בקרב הצבא. האיש העולה, אשר כדאי לשים עליו עין: המושל הצבאי הכללי עבדי, שריכז למעשה בידיו את השלטון אחרי ההתנקשות בקאסם. עבדי ידוע כבעל שאיפות עצמאיות חזקות.

מפא"י תחקה את סימטת הבחירות של הרפובליקאים באמריקה. ערב הבחירות תחלק לפעילה תג מיוחד, אותו יענדו על דש חולצתם, ועליו יסמנה צורה וקולעת, במתכונת "איי לייק אייק" האמריקאית. הסימטת המפא"ית: "אמור כן לזקן".

ד"ר נחום גולדמן יעזור לפרוגרסיבים במסע הבחירות שלהם בין יוצא ארצות הברית. בסוף אוקטובר יבוא גולדמן לארץ, יודיע על החשש הפיצויים האישיים ליוצא ארצות הברית, יופיע כאוהד המפלגה הפרוגרסיבית.

מרכז מפא"י יפטר את כל ראשי פניו ברמלה, מיד אחרי הבחירות. אחרי שבשבוע שעבר הופיע עם שר המסחר והתעשייה פנחס ספיר כדי לנאום באסיפת בחירות וגילה באולם 20 נוכחים, הוא עזב את המקום, שיכנע את ידידו לרוחן שיוניים בהרכב הנהגת הסניף.

אבא הלל סילבר ישתתף בשבוע האחרון של מערכת הבחירות לטובת הצ"כ, אם לא ייכשלו מאמציו מנהיגי הצ"כ

העם

ושבת את שבות גולדסטון

לפחות אדם אחד בישראל כילה את יום הכיפורים במחשבה לא רק על חטאיו, אלא גם על תוצאותיהם. תוצאות אלה נגעו ב"מקרה באחת הכעיות היסודיות של המדינה: באילו תנאים מותר למדינת ישראל לטוב לקבל עולה יהודי?

פרידריך גרינלה, שחזר בשבוע שעבר לי אנגליה, אחרי שגורש למעשה מן הארץ, לא עורר בפייה זו. הוא לא רצה להיות עולה. אולם פיליפ אלן גולדסטון (30), גם הוא יהודי אנגלי שהסתכן שם עם החוק, נאחז בעוגן ההצלה של חוק השבות. כדי למנוע את גירושו, הודיע שהוא רוצה להיות עולה, לקבל אזרחות ישראלית, ליהנות מהגנת חוק השבות המעניק זכות זו לכל יהודי.

אבא לא השאיר כסף. לכאורה הכל פשוט וחלק. כי חוק השבות, אחת החוקים הקצרים והיסודיים ביותר של המדינה, קבע ברורות כי כל יהודי זכאי לעלות ארצה. עקרון הפוך מזה הנהוג במדינות אחרות, שם לא יבוא איש אל המדינה, אלא אם כן עמד בתנאים מסויימים, השונים בכל ארץ. בישראל זכאי כל יהודי לעלות ולהפוך אוטו

מטייל לאזרח, אלא אם כן הוא: פעל או פועל נגד העם היהודי.

כעבור כשנה הוגש נגדו כתבי אישום כדי בר שימוש לרעה בכספי הנושים. חברו הי טוב, בנימין סוחר, חתם על ערבות בסך 500 לירות. אך במקום להכות למשפט, פנה גולדסטון, בעל ההופעה הנאה, לשגרירות ישראל, ביקש אשרה לביקור בארץ. הוא הגיע לישראל ב"25 בספטמבר, וכעבור ימים מספר הגיש בקשה לקבלת אשרה-עולה.

ניתוח המועייניעוור לידירה. לרוע מזלו קרו עוד שני מאורעות רבי משמעות לגביו, בדיוק בימים בהם הגיע לישראל. ה"בחירות באנגליה, ופרשת גרינלהל בישראל. בעוד הוא ציפה לאישור בקשתו, גילוהו עיתונאי החוץ ששהו בארץ לרגל פרשת גרינלהל, סיפרו לו כי שרה-פניס עומד ל"בטל את אשרה-הביקור שלו. גם בקשתו, שנתקבלה עליידי מזכירת שרה-פניס בירו"שלים, הוחזרה לו בדואר כעבור יומיים, בטענה שלא הוגשה בחוק.

דובר משרד-הפנים אף הודיע באותו יום בקול ישראל כי שרה-פניס ביטל את אשרתו, שוקל אם להוציא נגדו צו גירוש. אחד מי קציני המשטרה, שעסקה כבר בחיפושים קדחתניים אחריו למקרה ששרה-פניס אמנם יחליט לגרש, אף הציע לעורך-דינו של גולדסטון, אמיתי דיבון, "תציע ללקוח שלך שיטע בחורה לאנגליה, ויחזור כשה מצב יהיה קצת יותר שקט".

במקום לעשות כצעת המשטרה, הגיש עורך-הדין צו-על-תנאי נגד שרה-פניס וה"מפקח הכללי של המשטרה, שיבואו וינמקו מדוע לא הינתן לגולדסטון תעודת-עולה ו"מדוע לא יימנעו מלעצרו. בית-הדין הורה ב"צו-ביניים שגולדסטון יפקיד עשרת אלפים לירות, כערבות שתייצב במשטרה במקרה שחזר על תנאי לא ייעשה. על הערבות חתמו גולדסטון וגיסו, קצין גבוה.

גולדסטון עצמו נמלט ממלון נורדאו ב"רמת-גן, עבר לגור בדירת אחותו, אשת ה"קצין ברמת-גן. את שעותיו הפנויות כילה בבדיקת השחיה בתל-אביב, בחברתה של ידידתו שבאה אהו מאנגליה, מרגרט בראון, יפהפיה בת 21. אולם גם שנינוג זה לא האריך ימים. מרגרט, הנשואה לסוחר מי בירמינגהאם, חלחה, הוכנסה לניתוח המעי העיזר לבית-החולים. גולדסטון נשאר בודד. "איני יכול לתרוץ את סיבת עזיב את אנגליה", אמר השבוע גולדסטון הדור-הלבוש באנגלית לכתב העולם הזה, "אולם דבר אחד אני יכול להבטיח. אעבוד כאן בכל עבודה, לא אפול למעמסה על אף אחד. ובאשר ל"חובותי — אשלם את כולם. עד הפני ה"אחרון, ברגע שאתחיל לעבוד!"

דעות

צורר בבטן

משה דיין ידוע כאדם גלוי-לב, האומר לא פעם את אשר הוא חושב. השבוע חזר דיין על נוהג בלתי-פוליטי זה — והכניס את עצמו לבוך.

הדבר קרה כאשר נאם דיין בבית-משפט ליד ירושלים. אדם, שדוברי דיין עמד ב"תוך קבוצה שצצעה. "גבין לשלטון", הפריע לו בשיטתיות. דיין נקט בטכסיס מתוכנן, הז' מין אותו להשמיע את דבריו מעל זוכן הנואמים.

ואו, כאשר היה האיש בדרכו למיקרופון, הפליט דיין את המלים הגלויות: "אילו היית ערבי, הייתי תוקע לך צורר כדורים בבטן. אבל מכיוון שהנך יהודי, קח את המיקרופון פוץ!"

אבל לא ערבי ישראלי. חיש מהר הגיע הפסוק לעיתונים, פורסם בקול העם, ובחלקו גם בחרות. כאשר טילפן כתב-החדות הממושק והצעיר (23) שלמה נקדימון אל דיין במרכז מפא"י, כדי לחדא את הדיעה, התפתח דו"שיח מאלף, שנרשם בו במקום עלי-די נקדימון:

הכתב: האם אמרת את הפסוק שיוחס לך? דיין: כמעט כך אמרתי. אמרתי: "יש זכות לכל יהודי בארץ להביע את דעתו. לא הייתי גותן לערבי לשלול את זכויותינו בארץ ל"לפתום לנו את הפה. לערבים שהרצבלו ל"זכויותינו וחסנו בצורר בבטן. אבל ליהודים שמפריעים וסותמים את הפה אני מציע את המיקרופון. מה עוד שאותו יהודי הוא נציג מפלגה מכובדת, שעומדת במקום השני ב"מינה". זה מה שאמרתי, וזה מה שהייתי עושה. אצל הערבים הייתי נוהג כך.

הכתב: האם כותר לתקוע לערבי צורר בבטן?

דיין: לקהל היה ברור שהמדובר לא בער"בים ישראלים, ולא היו ערבים בקהל.

הכתב: האם לערבי לא-ישראלי כן מותר לתקוע צורר בבטן?

על כך לא השיב האיש, המתענד להיות שר בממשלה הבאה.

עולה גולדסטון* וידידתו בראון

לחטאים יש תוצאות

להביאו לארץ. במקרה וייכשלו, יובא לארץ במקומו המנהיג הציוני החתיק עמנואל ניומן.

מזכיר חרות אברהם דרורי יציג בעוד שבועיים 500 פני קסים של חברי מפא"י שעברו לחרות, יציע למערכות העתונים לצמצם. מסע קסים, ח"כ מפא"י הנמוש, יורח לאוהדיו להצביע בעד חרות בבחירות למועצות המקומיות. לצורך זה פגש קסים עם ח"כ חרות יוחנן באדר.

ראש העיר הבא של אילת לא יהיה יוסף לוי, איש "ארץ קיץ", המועמד הראשון ברשימת מפא"י באילת, אלא אשר הולניק, מספר 2 ברשימת המועמדים. קיים הסכם סודי במפא"י, לפיו ימונה הולניק, שהוא חתנו של שר העבודה מרדכי נמיר, כראש העיר. העמדתו של יוסף לוי במקום הראשון באה בשל הפופולריות הגדולה שלו, בניגוד לזו של הולניק.

צפה לגילויים נוספים על מעשי שחיתות ומירמה ברשת הטלפונים פארטיות. הגילוי הבא: תפיסתם של מספר אנשים שחיברו לרשת הטלפונים קוים פרטיים ללא רשות. יעשו מאמצים לטיטוס פרשה זו, נוכח זהותם של מבצעי, שעסקו בעבר באותה פעולה בסרות מנגון ממלכתי מסויים.

יתכן ויוקם בקרוב בית-ספר ארצי לדרמה, שיהיה משוי תף לשלושת התיאטרונים הגדולים. מאחר וקיומו של בית-ספר כזה ליד כל תיאטרון בנפרד לא ניתן לביצוע מבחינה כלכלית, יוחסם התיאטרון הקאמרי, הבימה והאהל פניה משותפת לממשלה שתקום אחרי הבחירות, לשם כינון בית-ספר ממלכתי לדרמה.

צפה השבוע להתנגשות גלויה בין מפ"ם לממשל הצבאי. מפ"ם, העורכת ביום שישי הקרוב בבית הבימה בתל-אביב את עצרת השלום והבטחון, שתהיה עצרת הבחירות המרכזית של מפ"ם במערכת-בחירות זו, תביא לעצרת משלחת של מאות ערבים מישבים הנמצאים תחת הממשל הצבאי, בהם נכנס העוצר לתקפו בשעות הערב. מרכז מפ"ם קיבל החלטה לפיה יפרו משלחות אלה את העוצר, במידה ולא יקבלו רשיון להשתתף בעצרת ולחזור אחרי תחילתה. מפ"ם החליטה לא להטלים עם החלטה שגילית של המושל הצבאי ולהקציב כספים לתשלום הקנסות שיוטלו על מפירי העוצר.

ליד פרקליטו אמיתי דיבון (בחליפה שחורה).